

Studiemedvetenhet

Intensivsvenskans modell bygger på tydligt formulerade mål för varje vecka som är synliga för både lärare och elever. Undervisningsmodellen ska ge de nyanlända skoleleverna möjligheter att snabbt få upp sina kunskaper i både svenska och andra skolämnen så att de kan komma vidare till nationellt gymnasieprogram, till en yrkesutbildning eller till yrkeslivet. Ett tydliggörande av målen med utbildningen och lektionerna är nödvändigt, men endast ett första steg. Ytterligare två frågor måste besvaras för att modellen ska lyckas:

1. Var befinner sig eleven i förhållande till målet?
2. Hur ska eleven ta sig vidare mot målet?

För läraren är dessa frågor ständigt aktuella, men det är lika viktigt att eleverna gör dessa frågor till sina. Eleverna, utlandsfödda som svenskfödda, behöver tillägna sig målen, reflektera över sina insatser och framsteg när det gäller målnuppfyllelse och att planera framåt. Detta innebär en ökad studiemedvetenhet som i bästa fall ger eleven en tydlig indikation om sitt eget ansvar och sina egna möjligheter att påverka skolresultaten. I en målstyrd utbildningsmodell är det viktigt att stegen på vägen mot målet är så tydliga, relevanta och explicita att alla som är inblandade i undervisningen (elev, lärare, läxhjälp, assistent, studiehandledare) kan förhålla sig till dem. En annan förutsättning för att det ska fungera är att de tydliga lärandemålen kombineras med en tät och effektiv uppföljning av målnuppfyllelsen.

Nyanlända elever med erfarenheter från andra skolsystem kan behöva särskilt stöd när det gäller studiemedvetenhet och projektet gör därför en särskild satsning detta läsår. Behovet av insatser blev tydligt tidigt under det första implementeringsåret. En vanlig missuppfattning hos eleverna är att läraren ensam har all makt över betygen, att han eller hon kan bortse från elevens prestationer eller kan basera sin bedömning på olika uppgifter för olika elever. Ett annat missförstånd är att elevernas prestationer och arbetsinsatser under läsåret inte skulle ingå i slutbetyget, utan att det endast är slutprovet som vägs in (vare sig ett sådant finns eller inte). Skolan behöver arbeta aktivt för att komma till rätta med sådana föreställningar.

En specialframtagen studiekalender

Som ett led i arbetet med att öka elevernas studiemedvetenhet tog projektet under vårterminen 2018 fram en studiekalender. I studiekalendern fick eleverna anteckna mål (*Vad ska jag göra?*) och viktiga datum såsom inlämningar eller prov (*När ska*

jag göra?). Utöver det fick de reflektera över hur-frågor, både i förväg (*Hur ska jag göra för att nå målet?*) och i efterhand (*Hur har det gått?*).

Studiekalendern introducerades av huvudläraren (mentorn eller sva-läraren) och sedan skrev eleverna in mål och viktiga datum för varje ämne med hjälp av de olika ämneslärarna. Med jämna mellanrum fick eleverna också fylla i sin närvaro, delaktighet på lektionerna och i vilken mån de gjort läxorna samt utvärdera vilken återkoppling de fått på sina prestationer.

En observation som gjordes under vårterminen 2018 var att studiekalendern kräver invänjning och rutiner. Eleverna måste skolas in i arbetet och behöver tid och upprepning för att inse vinsterna. Att skriva i kalendern är inte bara en träning i planering och självskattning, utan det är i slutändan också en andraspråksträning som kräver ansträngning. Lektionstid måste avsättas, gärna regelbundet, för att komma över tröskeln och skapa den nya rutinen.

Arbete med studiemedvetenhet läsåret 2018/2019

Inför läsåret 2018/2019 producerade *Intensivsvenska* en reviderad version av studiekalendern baserad på erfarenheterna från vårterminen 2018. Strukturen och formuleringarna i kalendern är nu tydligare och det dras en skarpare gräns mellan planeringsdelen och utvärderingsdelen. Det språkliga stödet har också förstärkts med hjälp av modelltexter och kryssfrågor.

Utöver veckoplanering och utvärdering finns översikter för varje kurs där eleverna själva dokumenterar vilka kursmål de uppnått. Vidare har andra läranderesurser infogats, såsom alfabetet (för skrivträning), kartor och periodiska systemet.

För att integrera studiemedvetenhet som en naturlig del av undervisningen introducerades studiekalendrarna redan vid terminsstarten. På en av projektskolorna finns det nu schemalagd tid för arbete med studiemedvetenhet.

Vecka	Mål	Vad ska jag lära mig? Hur ska jag göra?
33		
Engelska	☐	
	☐	
	☐	
Matematik	☐	
	☐	
	☐	
NO	☐	
	☐	
	☐	
SO	☐	
	☐	
	☐	
SVA	☐	
	☐	
	☐	
	☐	
	☐	
	☐	
	☐	
	☐	